

עוזבים את ירושלים, תל אביב ורעננה - עוברים לפתח תקוה ולמודיעין

מדו"ח שפירסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה כי בין עשרת היישובים שהובילו בהשקעה ממשלתית ב-2012 - חמש התנחלויות, וגם יישוב דרוזי ויישוב ערבי • הנטישה של ירושלים נמשכת, עם מאזן הגירה שלילי של 8,700 איש ב-2012 • הגירעון המצטבר של הרשויות - 3.8 מיליארד שקל

טיילת תל אביב. הגירעון המצטבר הגדול ביותר ב-2012 צילום: דניאל בר און

שמסתמכת בעיקר על הכנסות מאי זורי מסחר, תעשייה ופנאי, ופחות על הכנסות מארנונה מהתושבים. בפתח תקוה השקיעה הממשלה ב-2012 בכל תושב כ-1,461 שקל, ובגבעתיים - כ-1,156 שקל. היישוב שתושביו קיבלו את ההשקעה הנמוכה ביותר מהממשלה הוא סביון - עם 997 שקל לתושב.

2. רוב הרשויות בגירעון

מצבן הכלכלי של הרשויות המי קומיות אמנם השתפר בעשור האחרון, אך רחוק מלהיות מושלם. בסך הכל, כל הרשויות המקומיות גררו גירעון מצטבר של 3.8 מיליארד שקל בסוף 2012, על פי נתוני הלמ"ס. כמעט לכל עיר ומועצה מקומית במדינה יש גירעון מצטבר, שנגרם עקב חובות עבר, פריט ל-40 רשויות מבוססות. בנוסף, 40% מהרשויות המקומיות סיימו את 2012 כשתקציבן אינו מאוזן, עם גירעון בתקציב השנתי בסך 150.9 מיליון שקל. אם מביאים בחשבון הלוואות שקיבלו הרשויות כדי לכסות את הגירעון, הן סיימו את 2012 עם חובות של כ-307 מיליון שקל.

לעיריית תל אביב גירעון מצטבר היסטורי של כ-470 מיליון שקל, אך היא סיימה את 2012 עם עודף של 15.1 מיליון שקל. לעומת זאת, בהרצליה היה עודף תקציבי גבוה במיוחד של 52 מיליון שקל, ולראשון לציון עודף מצטבר של 50.5

ממעה אפרים, שבה 1,100 תושבים - 22.7 אלף שקל בשנה לתושב. הרחק אחרים במקום השני, תושבי ההתנחלות החדרית עמנואל, שבכל אחד מהם השקיעה הממשלה כ-12.6 אלף שקל בשנה. עוד בצמרת הדיירי רוג ההתנחלות קרומים (כ-10,000 שקל לתושב), קרית ארבע (8,600 שקל לתושב) וקרני שומרון (8,400 שקל לתושב). בבית שאן העבירו משרדי הממשלה כ-8,300 שקל לתושב ב-2012.

רק שני יישובים בעשירייה המובילה הם מהמגזר הערבי והדרוזי: היישוב הדרוזי סאג'ור, שב-2012 תוקצב על ידי משרדי הממשלה בכ-11.2 אלף שקל לתושב - ככל הנראה עקב מענק חרי-פעמי של 7.5 מיליון שקל, והיישוב הערבי שעב. לעומת זאת, התושבים ברוב היישובים הערביים ובפריי-פריה שבתוך הקו הירוק זכו לתקציבים נמוכים יותר. בטירה, למשל, תקצבה המדינה כל תושב ב-2,984 שקל; בלוד - בכ-3,667 שקל; ובדימונה - בכ-4,986 שקל. בשדרות הושקע בכל תושב סכום גבוה יחסית - של כ-7,720 שקל.

עם היישובים שזכו לתקציבים הנמוכים ביותר נמנית תל אביב, עם כ-1,373 שקל לתושב. עם זאת, תל אביב היא העירייה שהשקעות הכי ספיות מתקציבה הן הגבוהות ביותר בקרב הערים הגדולות. כמו יישובים מבוססים נוספים שזכו לתקציבים נמוכים ביחס למספר התושבים, תל אביב נהנית מהיותה עיר עצמאית

ליאור דטל

כל תושב בהתנחלי לות מעלה אפרים זכה ממשרדי הממשלה לתקציב גבוה פי 16 מהתקציב שקיבל תושב בתל אביב - כך עולה מהדו"ח השנתי על הרשויות המקומיות בישראל, שפירסמה אתמול הלי-שכה המרכזית לסטטיסטיקה בשיתוף משרד הפנים.

הנתונים מודגשים שוב את הפי-ערים העצומים והאיי-שוויון בישראל, שבאים לידי ביטוי כמעט בכל תחום. מהנתונים עולה כי הרשויות המקומיות שתושביהם זוכים לתקציבים גבוהים במיוחד, ביחס למספר התושבים, הן התנחלויות - לעומת התקציב הממשלתי הנמוך ביותר לתושב שניתן לרשויות הגדולות במרכז וליישובים מבוססים במיוחד.

1. בשטחים מקבלים יותר

איך חילקה הממשלה את הכסף בין הרשויות המקומיות ב-2012? מהדו"ח עולה כי משרדי הממשלה העבירו בסך הכל כ-17.5 מיליארד שקל לרשויות - גידול משמעותי של כ-9.5% לעומת 2011. בבדיקה שכללה את הכנסות הרשויות המי קומיות מכל משרדי הממשלה, כולל הכנסות מהלוואות, ממענקים חרי-פעמיים לכיסוי גירעונות ומתקציבי הפיתוח, עלה כי הסכום הגבוה ביותר ניתן על ידי משרדי הממשלה

3. ביישובים חלשים לא גובים ארנונה

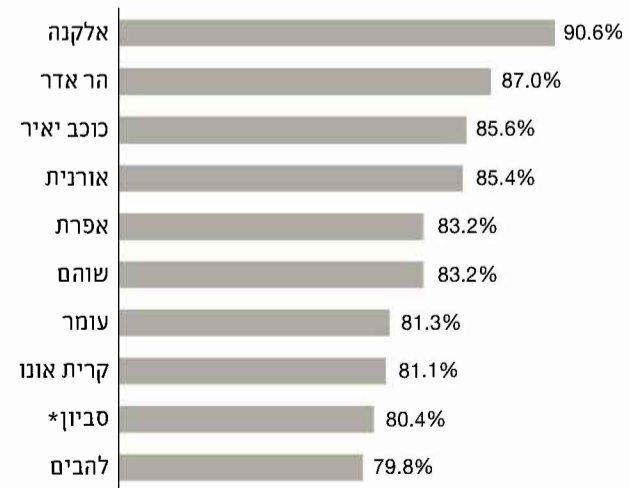
אילו רשויות השקיעו יותר בתושבים שלהן? בסך הכל, תקציב הרשויות המקומיות הסתכם ב-2012 כ-48.8 מיליארד שקל - עלייה ריאלית של 5.1% בהשוואה ל-2011. מבין הערים הגדולות, תל אביב הוציאה 9,656 שקל לכל תושב, וחפיפה הוציאה 8,330 שקל לתושב. בפתח תקוה ובראשון

נה נרשם ב-2012 גירעון של כ-10 מיליון שקל, ובקרית שמונה גירעון של כ-7.2 מיליון שקל. לפי הלמ"ס, 101 רשויות מקומיות סיימו את 2012 בגירעון תקציבי. נתון זה מבטא הרעה במצבן של 13 רשויות, מכיוון שב-2011 נרשמו גירעונות שנתיים רק ב-88 רשויות מקומיות (כ-35% מהרשויות). הגירעון השנתי הכולל של כל הרשויות המקומיות הסתכם ב-151 מיליון שקל ב-2012.

מיליון שקל בסוף 2012. בקופותיהן של עיריית אשדוד ורמת גן הצטבר עודף של יותר מ-25 מיליון שקל. בבדיקת המאזן השנתי של הרשויות המקומיות, רמת גן סיימה את 2012 בעודף שנתי של 21.8 מיליון שקל, לוד - בעודף של 20 מיליון שקל, והרצליה - בעודף שנתי של 16.7 מיליון שקל. לעומת זאת, בד-לית אל כרמל נרשם גירעון שנתי של 18.8 מיליון שקל, ובשדרות גיי-רעון של 28.2 מיליון שקל. בדימו

הרשויות המקומיות המובילות בחינוך

שיעור הזכאות לתעודת בנרות מלאה**, ב-2012

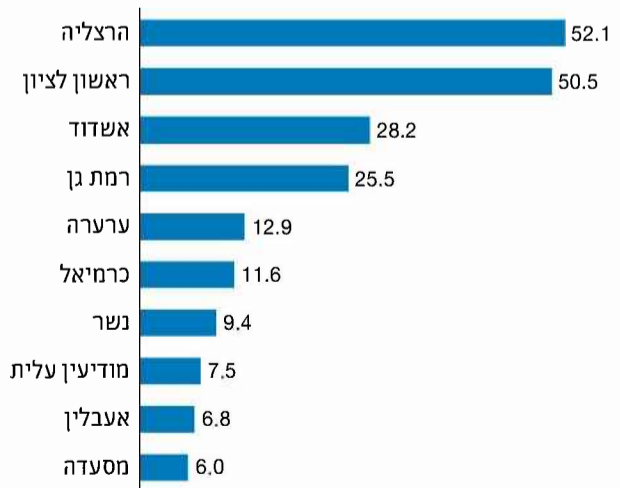

מקור: הלמ"ס ומשרד הפנים

**בציון שמאפשר קבלה ללימודים אקדמיים

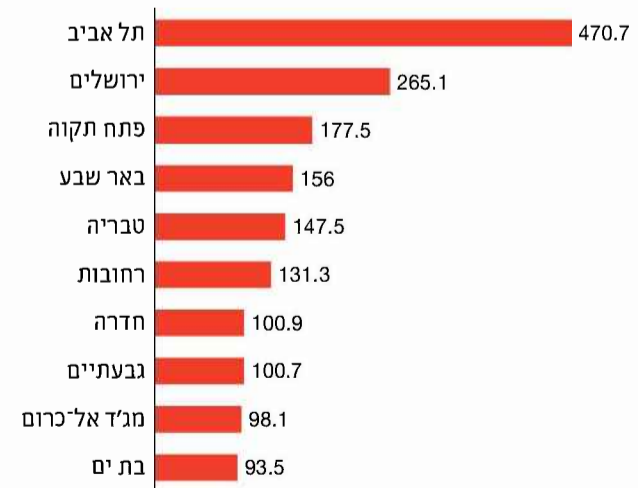
הרשויות המקומיות הכי עשירות

עודף מצטבר בתקציב, בסוף 2012, במיליוני שקלים

הרשויות המקומיות הכי גירעוניות

גירעון מצטבר בתקציב בסוף 2012, במיליוני שקלים*

*אין נתונים על עוספיה, פרדסיה, עין מאהל, לקיה, חריש וטיבה

נוטשים את ירושלים

8,700 תושבים עזבו את עיר הבירה ב-2012, ואילו לפתח תקוה היגרו 3,000 איש • הגירעון המצטבר של הרשויות המקומיות: 3.8 מיליארד שקל ליאור דטל 8

